

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor anual.
Abonamentele se fac la «Tipografia» H. Meltzer, Sibiu.

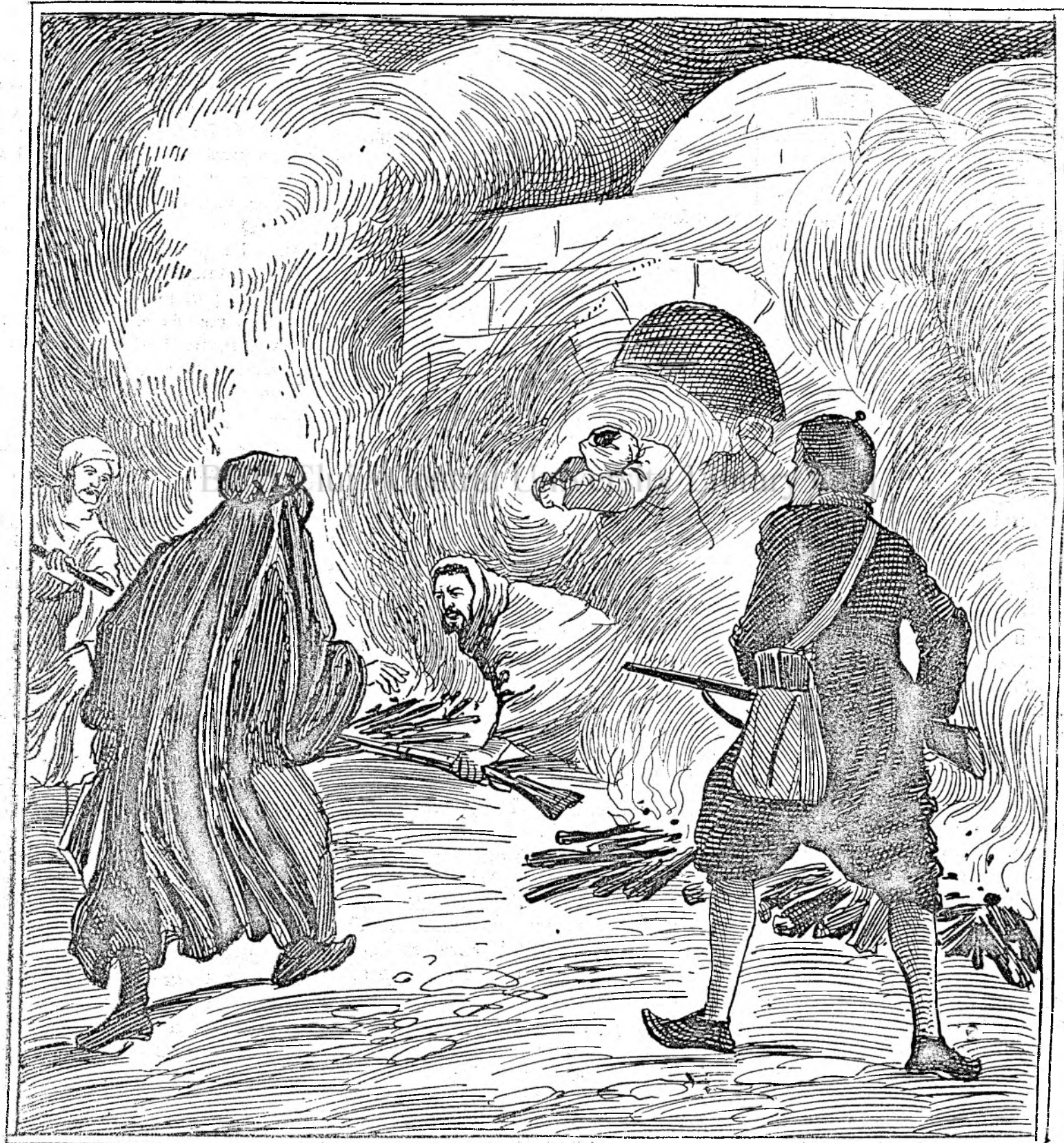
Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Cruzimi marocane.

Deși omenirea nu s'a putut încă ridica la acei grad de cultură, să nu să mai războiască, totuși sunt legi primite de toate popoarele, legi internaționale, cari pe cât pot, stăvilesc cruzimile la caz de război. Astfel nu e permis a pușca asupra soldaților de ambulanță, adică asupra soldaților, cari culeg răniții de pe câmpul de luptă. Nu e permis, a bombarda spitalele, nu e îngăduit să se folosească de pildă patroanele așa numite Dum-Dum, cari sunt astfel alcătuite, că sup

oasele și carnea omului împușcat în bucăți. Cu prizonierii nu este permis a face cruzimi.

În apropierea lumii civilizate, în Maroco, să întâmplă însă cruzimi, cari îți scoală părul în cap. Felul, cum a fost chinuit și apoi omorât bietul Bu Hamara, unul dintre pretendenții la tronul Marocului, e revoltător.

Crâncen a fost însă și modul, cum a fost prins el roghi (pretendentul) Bu Hamara. După o luptă nenorocită s'a retras cu câțiva credincioși în un castel, unde s'a apărut multă

vreme împotriva oșirei dușmane, ce'i împresura.

Oamenii sultanului însă să săturară dela o vreme, să se mai lupte cu zidurile și prin un mijloc diavolesc izbutiră, să'l scoată pe Bu Hamara din castel. Aprinseră anume în jurul castelului găteje și frunze și îndreptară fumul spre castel, ai cărui garnizoană, jumătate moartă, trebui să iese afară.

Chipul nostru în fațășează clipa grozavă.

Pătrarul din urmă.

Cu venirea toamnei și a iernei lucrul câmpului mai contenește și oamenii noștri dela sate vor face lucru bun și folositor, dacă vor ceti, cu deosebire serile lungi, cărți și folbune, ca să-și câștige cunoștințe și învățături folositoare și să ia samă, ce să petreacă la noi în țară și străinătate.

În vremile noastre până și cel din urmă țaran trebuie să petreacă cu luare aminte afacerile țării, căci numai în chipul acesta poate fi conștiu de drepturile și datorințele sale față de patrie.

Pentru a face înlesnire iubitorilor noștri țărani de a putea fi bine informați despre cele ce să vor întâmpla, deschidem abonament la »Foaia Poporului« pe cele trei luni din urmă ale anului, adică pe pe Octombrie, Noiembrie și Decembrie ale acestui an.

Prețul acestui abonament este 1 cor. și 10 bani (55 cr.), un bagatel, o nimica așa zicând, pe lângă bogăția de material de tot felul, ce cuprinde »Foaia Poporului«.

Rugăm pe iubitorii noștri cetitori a recomanda »Foaia Poporului« spre abonare, prietenilor și cunoștințelor.

Toți abonații până la Anul-nou 1910 capătă la Crăciun un folositor »Dar de Crăciun«.

Redacțiunea »Foi Poporului«.

SITUAȚIA.

Casa țării și-a deschis porțile, ca să primească puhoiul deputaților și iute și de grabă earăș s'a închis. Marți a ținut parlamentul o ședință, în care au hotărât să se amâne. Altceva, mai de seamă nu s'a întâmplat, decât că acum într'adevăr nu mai știm, ne va fericii acest nenorocit guvern și pe mai departe sau nu? Günther s'a dus. Cale sprâncenată! Apponyi suflă earăș în retragere. Duces'ar, opt cu a brânzii! Numai Wekerle, șiretul șvab, Andrassy, magnatul îngâmfat și Kossuth, cel cu suflet șovăitor, treimea acesta să mai ține la cârmă și să sforțează din răputeri, să rămână, ceea ce însă cu greu va fi posibil, pentru că pe lângă încurcăturile de până acuma, teritor vamal și bancă independentă, concesiile militare etc., a mai venit o altă greutate.

Viena cere anume următoarele: Sporirea armatei, sporirea cheltuielilor pentru armată și bani mulți pentru zidirea unor vase de război, adică sporirea flotei austro-ungare. În schimb însă, după cum știm, nu numai că nu mai vrea să mai deie nimica, ci cere ca guvernul să ia chizășis, că va aduce toate cele promise acum sunt trei ani.

Poziția lui Wekerle și a conșților lui este deci foarte grea. Iusth și oamenii lui cer bancă independentă, teritor vamal neatârnat, earăș Wekerle nu numai că nu le poate implini, dar vine cu greutate nouă pentru țară, cu cererile susamintite a le Vienei, pe cari firește ar vrea să le implinească, numai să rămână la cârmă.

Știm, că guvernul a hotărât dimisia. Acum »marele« Kossuth să va duce la Viena. Dela audiența lui să a-

șteaptă lămurirea crizei, cu alte cuvinte: Acum să va alege, scăpăm de răie sau nu.

Dealtcum ne scărpinăm destul, că rău ne mănăcă răia, într'atâta ne scărpinăm, însă curge sângele, adică bogăția țării. Am arătat în Nrii trecuți unde am ajuns în privința economică. Și nu să va schimba situația, până ce nu vor veni alte elemente, alți oameni la cârmă.

De aceia li doare de votul universal pe domni dela guvern, pentru că trebuie să se despartă dela iubita oală cu carne. De aceia să spără din răputeri împotriva celor, cari cer votul universal, cum suntem noi, naționalitățile și socialiștii.

De aci îndărjirea, cu care au împiedecat și zilele trecute demonstrațiile socialiștilor în Pesta, unde s'au petrecut scene într'adevăr sălbatic.

Socialiștii de altcum au început earăș o luptă vehementă pentru votul universal, țirând Duminică mai multe adunări.

La întrunirea din Brașov a vorbit unul din șefii socialiștilor, Bokányi Dező, făcând istoricul guvernelor ungare, cari s'au părăndat dela 48 încoace la cârma statului și a atacat îndosebi guvernul coaliției, care a adus țara la marginea prăpastiei. La întrunire a asistat un număr mare de socialiști, cari au aprobat espunerile oratorului.

În Timișoara s'a întâmplat Duminică o încăerare între socialiști și aderenții independenți ai dep. Hollo, cari ținuseră o întrunire în chestiunea băncii autonome. Causa încăerării a fost că independenții n'au hotărât nimic cu privire la reforma electorală, Socialiștii în număr de câteva sute intrând în sala, au zădărnicit votarea propunerii constituite în chestiunea băncii și au pus pe fugă pe cei intruniți. Intervenind poliția, s'a restabilit ordinea.

Deputații noștri încă urmează cu șirul de adunări populare. Astfel a ținut inimosul deputat al Orăștiei o dare de seamă la Cib.

Te cuprinde bucuria și mângăierea, văzând în zilele noastre atât de grele, lupta bărbătească a fruntașilor noștri. Cu atât mai dureros trebuie să ne atingă vestea curioasă, că s'a înfăptuit zilele trecute în Pesta un nou partid politic românesc, așa numitul partid moderat român. Ce jivină poate să fie oare acest partid »moderat«?

S'au găsit o seamă de oameni, cari gândesc, că noi românii cerem prea multe și au gândit mai departe, că ar fi bine, să mai lăsăm ceva din cererile noastre, doar om putea astfel îndupleca cumva pe unguri la o pace și bună înțelegere. S'ar părea la prima vedere, că acest gând nu e rău. Cât ce știm și șocotim bine, ce sunt cererile noastre, cari nu spun altceva decât să ne lase să trăim aici, în patria noastră, ca Români, nu putem zice altceva, decât că întreg partidul moderat n'are nici un rost. Nu este partid român, pentru că vrea să se împace cu stări, ce nu ne îngăduie, să trăim ca Români; nu este partid moderat, pentru că cere-

rile noastre sunt atât de moderate, încât nu mai putem lăsa din ele, decât numai dacă am fi oameni slabi. Partidul moderat român e un semn dureros, că sunt oameni slabi la suflet, cari pentru o bucătică de os de ros, ar fi în stare să lase baltă toate luptele începute și duse de strămoșii noștri. Obștia românească nu se încălzește deloc pentru partidul moderat. Să va sparge și acest partid, ca multe alte încercări, de a ne frânge.

La tot cazul e însă un semn, că guvernele sunt mai mult ca ori și când necesitatea de a se împăca cu naționalitățile.

Nu z'cem, ne împăcăm, vrem și noi pace, dar pace cinstită, nu după vorba ăluia: Cât la noi și la voi, numai ceva mai lăsăm.

Sibiu, 1 Octombrie n.

O mare bancă românească.

Cetim în ziarele maghiare aceasta știre cam nelămurită: La Cernăuți (Bucovina) să va înființa o bancă românească. Capitalul va fi de 2 milioane și subscris în parte de Români din Ungaria și de cei din România. Afacerile băncii să vor întinde în Bucovina, nordul României și ținuturile locuite de Români din Ungaria. Autorizația guvernului austriac s'z căpătat cu greutate. Deși a dat'o acum, n'a permis ca centrala băncii să fie la Viena, ci numai o sucursală acolo. Dl Dr. Onciul a fost ales director general, dl cavaler de Flondor, director, iar delegat al Românilor din Ungaria dl Dr. Aurel Popovici. (?)

Condamnarea editorului-proprietar al ziarului »Tribuna«. Să comunică din Oradea-mare, că în urmă verdictului curții cu jurați, dl George Nichin editorul și proprietarul ziarului »Tribuna« din Arad, a fost condamnat la o lună închisoare și 200 cor. amendă pentru publicarea a doi articoli în chestiunea măcelului dela Pánade.

Linște în Sârbia. Afacerea prințului George s'a aranjat definitiv. În urma demersurilor ministrului Pasici, prințul George a declarat că renunță la orice încercare în privința rehabilitării sale dacă i să va plăti suma de 500.000 de dinari pentru acoperirea datorilor sale și un apanaj anual de 120.000 dinari. Prințul George a semnat noile statute ale curții regale. Prințul Alexandru rămâne moștenitor al tronului și în caz când dânsul după suirea sa pe tron nu ar avea urmași de sex bărbătesc succesiunea va trece asupra prințului George.

Din Bala-mare primește »G. Tr.« știrea, că directorul gimnazial Dr. Rentz a falsificat declarațiile părinților privitoare la învățarea religiei în ungurește. Părinții copiilor s'au adunat în 22 l. c., ca să constate abuzul de putere comis de director și să protesteze, cerind dela ordinariatul din Gherla să dispună din oficiu, ca să se predese copiilor religionea în limba română.

Sărbări culturale.

Doi sărbări culturale de o mare însemnătate să leagă de săptămână trecută și anume: Congresul studenților români la Iași și Adunarea generală a societății pentru fond de teatru român la Bălgrad.

Și una și alta își are însemnătatea sa deosebită. Adunarea generală dela

Alba-Iulia ne a adus vești și constatări îmbucurătoare și împreună cu sărbările înălțătoare înseamnă un punct luminos în mersul nostru spre propășire. Congresul studențesc dela Iași, deși mai depărtat, își are însemnătatea în faptul, că au luat parte studenții tuturor românilor, din toate țările, accentuând astfel din nou unitate noastră culturală.

Sărbările din Alba Iulia.

Deși lume tocmai așa de numă roasă, ca de altă dată, n'a luat parte la adunarea societății, totuși succesul atât material, cât și moral a fost de săvârșit.

Ședința prima (ziua primă) a fost deschisă prin o vorbire măiastră a inimasului președinte al societății, fruntașul nostru Dr. Ioan Mihu, în care să face o caracterizare a stărilor noastre și să încheie vorbirea cu următorul program de muncă:

»1. În primul loc Vă amintesc, că ar fi bine să cultivăm teatrul țărănesc în comunele noastre rurale.

După experiența făcută în comuna mea natală și în alte comune din jurul Orăștiei, pot mărturisi, că reprezentările teatrale, arangate sub îngrijirea preoțimei și învățătorilor, cu concursul tinerimei adulte din comune, s'întâ în mare măsură complăcerea țeranilor noștri și dau însemnate rezultate educative și morale, dar chiar nici rezultatele materiale nu sunt de desconsiderat. Generalizate asemenea reprezentațiuni în toate comunele noastre rurale, ar contribui nespus de mult la luminarea păturii țărănești, iar din venitele ace'ora s'ar putea forma în fiecare comună câte o bibliotecă populară, mai modestă. Chemarea societății noastre, cu privire la aceste reprezentațiuni țărănești ar fi:

a) să se îngrijească de piese teatrale, potrivite scopului urmărit;

b) să intervină la autoritățile superioare bisericesti și școlare în scop, ca acele înalte autorități să recomande, sau să impună preoțimei și învățătorilor rurali, să aranjeze în fiecare an 2 reprezentațiuni teatrale, cu concursul tinerimei adulte, în favoarea bibliotecii populare din localitate;

c) să facă, cu ajutorul presei noastre, o propagandă înțeleaptă, în favoarea acestei mișcări.

2. În rândul al doilea Vă amintesc teatrul studențesc, sub care înțeleg reprezentațiuni teatrale, date de tinerii dela licee și preparandii, sub îngrijirea unor profesori, sau bărbați de încredere ai societății.

Asemenea reprezentațiuni au cele mai frumoase șanse de reușită, pentru că sunt prea sigur, că publicul românesc ar primi oasemenea întreprindere, în fiecare centru, cu brațele deschise. Însemnătatea culturală și educativă a teatrului studențesc, este după a mea părere, peste orice îndoială, mai ales în situația noastră.

Dar, am mai avea din această mișcare și acel folos, că îndrăgostind acești tineri mișcarea teatrală, cu timpul ar deveni cei mai fervenți apostoli ai scopului, la care tinde societatea noastră.

Rolul societății noastre și cu privire la aceasta ar fi tot cel schițat mai sus, relativ la teatrul țărănesc.

3. Participarea intensivă a industrișilor și meseriașilor noștri la mișcarea noastră teatrală, asemenea este un lucru de mare importanță pentru trebuințele noastre culturale.

Drept aceia comitetele noastre filiale vor face bine, dacă vor stăruî în cercul lor cu tot deadinsul, pentru cooperarea meseriașilor la reprezentările teatrale, aranjate de diletanții noștri, sau pentru a aranja însăși asemenea reprezentațiuni, căci astfel între alte foloase culturale, vom contribui mult la solidaritatea ce trebuie să existe între diferitele noastre clase sociale, spre binele tuturor.

Să deschide ședință, să fac formalitățile obișnuite. În cursul desbaterilor să aduce la cunoștința donația președintelui de 10000 cor., care să primește cu aplauze furtunoase.

Ca încheiere a ședinței citește dl Dr. Valeriu Branice conferența sa intitulată: »Alexandru de Mocsonyi ca muzician«, care conținea trei părți: 1) Stabilirea raportului intim între decedatul Alexandru Mocsonyi și societatea noastră, fiind Alex. Mocsonyi unul din inițiatorii și primii fondatori, apoi la constituire vice-president, ulterior president de onoare al Societății, promovând interesele ei în mod eficace. 2) Mocsonyi, ca pianist și sprijinitor al nisuițelor noastre artistice și 3) A. Mocsonyi ca compozitor, enumerând compozițiile lui și arătând vre o câteva specimente din critici.

Conferența a fost ascultată cu multă luare a minți și mult aplaudată.

La banchet au vorbit Dnii Dr. Augustin Banea și V. Goldiș.

Lucruri interesante s'au dezbătut a doua zi.

S'au aprobat între altele conturile și preliminarul pro 1909/10, care ne pune în vedere atingerea resp. întrecerea sumei de jumătate milion coroane fond (fără donațiunea d-lui Dr. I. Mihu care să administrează separat) iar membri noi, fondatori pe viață și ordinari s'au înscris aproape o sută, apropiindu-se sumele subscrise de 6000 cor.

După ce s'a votat și moțiunea adunării generale, în care comitetul să îndrumă, a să ținea de hotărârile adunării generale, să încheie și ședința a doua, sfârșindu-să astfel adunarea generală a fondului de teatru român.

Distracții firește încă au fost. S'au aranjat două teatre și un concert. De remarcat este concertul și teatrul dat de bravul cor al plugarilor.

Congresul dela Iași.

La Iași, în vechea capitală a Moldovei au ținut studenții români un congres, care a fost împreună cu sărbări strălucite. Scopul congresului a fost, ca tinerii români de pretutindena să se cunoască și sentimentul românesc să se întărească. Firește dușmanii noștri au zis imediat, că congresul nu e altceva decât o tradare de patrie, până când el n'a avut alt scop decât întă-

rirea aceluî gând luminos, ce să chiamă unitatea culturală, adică că noi Românii după limbă, religie cultură suntem una.

Acest gând a ieșit frumos la iveală în Iași, unde studențimea română nu s'a ocupat cu politica, ci numai cu chestii culturale precum și cu întrebarea, cum s'ar putea înființa asociații, însoțiri studențești, cari să țină totdeauna treaz gândul unității culturale a Românilor.

A luat parte lume multă, studenți din toate părțile, numai din Ungaria puțini, de tot puțini, mulțumită autorităților noastre, cari n'au înțeles rostul congresului studențesc.

S'au făcut și excursiuni, s'au aranjat sărbări, luând parte și profesori universitari.

„Cauzele“ proceselor la poporul nostru.

(Urmare.)

De aceia am zis mai înainte, că lăcașul acestui popor veacuri de-a rândul au fost codrii și poamele, încât până în ziua de azi și la horă și la pomeană vorba și-o începe cu »frunză verde«... fiind că pe acelea timpuri codrul nu cunoștea decât viteji; pre cei neputin cioși nu-i primea în sinul său, ci li lăsa pradă barbarilor...

După ruperea lanțului vitregităților acelor timpuri grele, Românul dând să-și caute moșia, aceia s'a aflat ocupat, vatra focului dărâmată... rămânând fără casă și fără masă, gol în ger și vânt... cu amarul în suflet, dar cu inima pururea verde ca ștejarul...

Și fără de a conturba pe vecinul său, cu multă credință în Dumnezeu și în puterea cuvântului »Doamne ajută« rostit cu pietate până în ziua de azi când s'apucă de un lucru, s'a așezat Românul în capul satului făcându-și colibușa sa, mai pe urmă lărgindu-și moșioara, încât azi prin mare muncă și strădanie, pe cale cinstită și deamă de un popor, pe care valorile grele ale celor 2000 de ani nu l'au putut mișca de pe aceste plaiuri, îl vedem iarăși pe Român din nou ridicat la a tot mai bunicică stare și avere.

Și azi celelalte neamuri din această patrie iubită, cu cari Românul trăiește și dorește a trăi în cea mai bună armonie și înțelegere, privesc cu uimire la pașii repezi de înaintare ai doinitorului... care azi să să afle în poziția de a să desvolta liber și a sa mișca liber între sine și ai săi, aducându-și cu fală aminte de gloriosul nume strămoșesc.

După ce însă destinul (soartea) unui popor în lume li măsură năravurile și datinile bune sau rele ce să încuibă în sânul său de regulă pe neștiințe și pe nesimțite, conducătorii firești a unui popor trebuie să vegheze încontinuu și din bună vreme să nizuiască a stărpi năravurile rele, știut fiind că »Năravurile rele sunt tiranii noștri cei mai cumpliți, ear un popor ușor poate ajunge sclavul acestor tirani cu picioare de fer și mâni de oțel.

(Va urma.)

Centenarul lui Șaguna.

Cu prilejul anului al sutălea dela nașterea fericitului mitropolit Andrei să vor face mari sărbări. Pe acelaș timp cad și sărbările »Asociațiunii« și congresul național bisericesc. Cu această ocaziune Esc. S1 mitropolitul Meșianu a dat un circular, pe care'l reproducem și noi:

Nr. 10393 Pres.

Preaonorafilor protopresbiteri și administratori protopresbiterali și onoratei preoșimi din arhidieceasa noastră transilvană!

Fiindcă în anul trecut s'a împlinit secol, sau o sută de ani, dela nașterea fericitului marelui nostru Arhiepiscop și Metropolit Andrei baron de Șaguna, născut în anul 1808 și răposat în Domaul la 1873, congresul nostru național bisericesc voinde a-și manifesta vecinica sa recunoștință și venerațiune pentru multele și marile lui binefaceri în folosul bisericii și al neamului nostru, prin concludul său din 1906 nr. 131 a aflat de bine a dispune sărbarea aniversării centenarului nașterii dănsului, în toate bisericile din metropolia noastră, într'un mod demn de vrednicia lui și de recunoștința noastră, după programul următor:

1. În Duminica din 4/17 Octomvrie anul curent să se sărbeze în toate bisericile din mitropolia noastră parastase solemne pentru odihna sufletului fericitului nostru mare Arhiepiscop, după a căror terminare să se cetească poporului cuvântarea mea panegirică, care vi să va trimitte în zilele viitoare.

2. Tot în aceea zi să se mai țină și o sărbare școlară pentru a să arăta și tinerimei școlare simțul nostru de recunoștință către fericitul mare Arhiepiscop, pentru număroasele binefaceri închinete bisericii și neamului nostru. Programul acelei sărbări o vor combina preoșii cu învățătorii după împrejurările locale.

3. În ziua următoare, Lună, va urma la mormântul fericitului, în comuna Rășinari, desvălirea bustului (chipului) său, făcut în peatră de marmoră, la care pe lângă deputații congresuali pot participa și alți veneratori ai răposatului.

Implinindu-le acaasta cu receruta pietate, să va bucura și sufletul Lui

din cer și ne va soli și de acolo, din sfintele locașuri, precum ne-a solit și pe pământ, la prea bunul Dumnezeu ajutorul neapărat de lipsă la binele și fericirea noastră.

După cari cu binecuvântarea arhierască am rămas.

Sibiin, 1 Septemvrie 1909.

Al vostru de tot binele voitor.

Ioan Meșianu m. p.
archiepiscop și metropolit.

Serate de-ale meseriașilor nostri.

Joi, în 26 August 1909 Reuniunea meseriașilor sibieni și-a ținut a 8-a ședință literară. În cuvântul de deschidere prezidentul Tordășianu reportându-se la faptul, că preste câteva zile să deschid pentru tineretul nostru porțile școalelor, crede a fi de datorința părinților și a oamenilor cu durere pentru înaintarea cauzelor bune, ca în scopul feririi neamului nostru de proletariatul intelectual, să stărue pentru îmbrățișarea carierelor practice, cari asigură existența și independența fiitorului cetățean. Face mențiune despre ostenețele, ce și le dau o samă de preoșii și învățătorii, cari îndeamnă părinții să-și aplice copiii la meserii și la comerț și stărue asupra meritelor, ce și le a câștigat pe acest teren veteranul învățător penz. Emeric Andreescu din Timișoara, care în un apel al său arată, că în curs de 2 ani a plasat în Timișoara preste 30 copii la meserii, cea mai mare parte din Transilvania, dintre cari unii cu cvalificație de 2—4 cl. gim., și că acum ar fi locuri pentru învățăceii f.ari, rotari, pantofari, opincari, croitori, cărnățari, tapeseri, strugari, brutari, sâțari, morari, litografi etc. Învățăceii să aplică pe 4 ani, primind de toate dela măiestri. Dl Tordășianu recomandă în deosebita atențiune a obștei sfaturile dlui Andreescu.

Aruncând o privire asupra schimbărilor ce au fost impuse prin guvern la profesarea meserii măcelăritului în orașul nostru, dl Tordășianu arată cum măcelarii au fost îndatorați a o rupe cu trecutul, când aveau voie a tăia și vinde carnea în piața deschisă sub câte

un simplu șop. Acum măcelarii sibieni au fost constrinși a lua în arindă cu prețuri pipărate, care unde a putut, câte un local, pe care l'au adjustat cu mari cheltuieli după toate recerințele igienice. Cum între măcelari să găsec nu mai puțin de vro 20 măcelari de ai nostri, dintre cari unii acum ascunși sunt în câte un local ferit de privirea și circulațiunea publicului, crede a fi de datorința măcelarilor nostri să chibzuiască asupra celor de făcut pentru ași asigura existența. Reuniunea noastră bucuroasă le ată la dispoziție cu sfaturi și îndrumări.

În cele din urmă dl Tordășianu mulțumind fraților meseriași din America, cari în frunte cu dl Victor Tinerianu și cu alți foști membri ai Reuniunii noastre, au ținut ca din câștigul lor agonisit cu mare trudă, să îmbogățiască fondurile noastre, declară ședința deschisă.

Notarul Doca cetește protocoalele ședințelor administrative, ear după d-sa, dl I. Miga, harnicul dn Miga, ne predă foarte bine poezia »Peneș curcanul«; Traian Moga ne inveselește cu câteva arii la violină, dovedind progrese continue; mititelul Ilie Petrașcu ne redă o frumoasă anecdotă de Speranță, producând mult haz; dna prof. Eugenia Tordășianu, făcându-ne cunoscuți cu poporul japonez, ne cetește tractatul de Vlahuță, intitulat »O școală« și publicat în revista »Luceafărul«, în care e vorba de generalul japonez Noghi, aplicat acum înstitutor (învățător) la copii de școală. Învățăcelul pantofar Vasile Răsu ne-a înduioșat, ca și alte dăți, cu doinele și cântecele scoase din fluer, acest prietin nedespărțit al său în momente senine și în momente posomorite. Punctul final a revenit prietinelui nostru dlui Nicolae Marcu, ales învățător în Hunedoara, care și-a luat rămas bun dela noi cu câteva cântări de veselie și de jale.

După sortarea celor 15 cărțicele folositoare, dl Tordășianu ne invită la ședința a 9-a din 30 Septemvrie n. c., carea închinată are să fie memoriei poetului Eminescu.

»Emanuil«.

FOITA.

Portocalul și Balaurul.

— Poveste. —
(Urmare).

Dar nici lor nu le fu bine, după cum veși vedea, căci de acuma poveste, multă și frumoasă mai este.

Dar feciorul cel de împărat ce făcea al oare singur în groapă?

După ce căzuse ca vai de el, și pe când să pipăea să vadă dacă nu e stălcit de tot, dădu peste ogarul cu epure, peste cloșca cu pui și peste furca cu fusul care la uitase în geantă, și vizându-se el acolo singur, cuc, și țără niciun chip de scăpare, începu a să boci de resuna bolta, dar dela o bucată de vreme, sătul de-a să tot boci, să scula și porni și el încotro văzu cu ochii și mersă și mersă zi și noapte până ce nu mai zări nimic în urma lui, și rată că deodată vede el un munte care să înalță până la boltă, și apropiindu-să începe

a să sui pe el, până ce au ajuns la un oblon de fer, și deschizându-l dădu da niște gratii mari și groase.

Uitându-se el dincolo, văzu o lumamare și frumoasă cu copaci mândri și înalți de nu mai văzuse, fel da fel de flori înflorite, ear paseri străine cântau de ta îmbătau.

Scofând el paloșul taia gratiile și sări dincolo pe o pajiște verde într'o poiană mare și frumoasă, și de obosit ce ara, să pusa la umbră și adormi.

Pe când dormea el mai dulce, aude un șuer grozav de tare, să scoală și vede, ce să vadă, maică dragă? Un alt balaur mare care să întindea la un cuib cât o fățaria și undă nișta pui în tules sau ghemuși da frică ca vai de ei.

Atunci nici una nici două, scoate paloșul, să repede la balaur, dar nici acesta nu să dă, preficându-se când în apă, când în foc, când în negură, căuta să-l omoare, dar feciorul de împărat tîind tot în dreapta și în stînga, mi-l lovi și mi-l spintecă hăt mai bine, și

după ce făcu și din acesta douăsprezece grămezi mari, să tăbărce și el până la cuib să vadă ce mîncare de pui ar fi acolo.

Și cum sta el să-i privească, minunându-se de mărimea lor, eată deodată vede un nor mare da ploaie, care venea, despre răsărit, și cum căuta al să se adăpostească, unul din pui zise:

— Fugi, aceasta-i mama noastră, dacă te va găsi pe aci, te omoară ca pe vai de tine!

Auzind el aceste nu știa ce să facă ca să se ascundă, și cum sta și să gândească, că del — fă bine, ca să vezi rău, unul din pui li zise:

— Ținere vino și te ascunde coala sub aripa mea, dar știi? nici să crăcnești măcar.

N'apucase bine sermanul să se supileze sub tules, și eată că pajora sosi, și vizând atâtea grămezi da carne a balaurului, să repede la cuib și întrebă pe pui, cine a fost pe acolo, cine a omorit balaurul și încotro a apucat?

(Va urma).

Noi — și ceilalți Români.

(Urmare și fine).

Dar — durere — e adevărat, că guvernele țării noastre sunt maștere, și nepăsătoare față de noi, pe când bunăoară pe Săcui și pe Ciangăii coloniști îi poartă pe palmi și-i favorizează întru toate.

Și e adevărat, că preoții și învățătorii noștri sub regimul Apponyan sunt amenințați în existența lor materială și supuși la vexațiuni. Nu cetim aproape zilnic prin foi, că contra cutărui învățător s'a pornit cercetare disciplinară, că cutare învățător e suspendat sau amovat din post și ea pupază pe colac, înfundat în temnița dela Seghedin? Și nu vedem, cum ministrul Apponyi amenință într'una cu detragerea congruei preoțimii?

Dar totuși aceste greutăți și pedeci nu sunt îndestulitoare pentru a ne subtrage dela munca economică ce ni să cere de spiritul timpului. Inteligența noastră fie dela orașe, fie dela țară trebuie să-și însemne bine, că face parte din un popor, de prezent restignit pe crucea suferinții și astfel îi să impune a munci și a lucra de două ori atâta, cât frunțașii altor popoare mai fericite. Ii să impune ca pe lângă lupta cu mizeriile vieții și tot felul de șicane, să prindă în mână și arma puternică a organizării economice. Vorba românului „Una să fie și alta să nu rămâie“.

Și când ne gândim la organizarea economică a poporului nostru, la alcătuirea ei pe temelii solide și trainice, privirea ochilor sufletești ni să oprește la un punct fix. Acesta trebuie să fie razimul nouelor alcătuirii, de aici trebuie să pornească organizarea noastră. Acest razim este însoțirea băncilor noastre „Solidaritatea“, singura organizație economică-financiară, generală și încheată, ce o avem.

Bărbații, cari conduc aceasta însoțire, în frunte cu prezidentul, bărbat îmbătrânit în cinste și muncă, cunoscut de escelent organizator, vor afla căile și mijloacele de lipsă, ca să pună la cale întemeierea de însoțiri și tovărășii economice-comerciale, de cari are lipsă poporul nostru și împreunarea și solidarizarea lor pentru ajungerea scopului: întărirea materială a țaranului român.

Căci trebuie să știm, că slăbirea economică a țaranului nostru însumă slăbirea neamului întreg și căderea lui în aservirea economică, în iobăgia modernă. Din contră, dacă vom lumina pe țaran și-l vom întări în privința materială, prin o organizare bună

economică, vom avea un popor conșcui și de datorințele și de drepturile sale naționale și atunci vom putea esclama ca odinioară cancelarul de fer Bismarck: „Nu ne temem de nime — decât de Dumnezeu!“

Curățenia animalelor domestice.

Pielea la toate viețuitoarele formează scutul de apărare al organelor mai simțitoare, pe care la învâlește. Afară de aceasta, ea mai servește ca un fel de străcurătoare, prin care corpul animalului să curăță de toate otrăvurile, care să formează în timpul vieții și care ese afară prin pori sub formă de sudoare. Într'adevăr, dacă am acoperi pielea unui animal cu un corp care ar opri eșirea sudoarei, cum ar fi grăsimea, atunci animalul va muri din cauza otrăvurilor ce să fabrică în sânge și care n'ar avea pe unde eși. Dat fiind astfel, dacă nu vom curăța pielea de mătreață sau de praful și noroiul cu care vine în atingere, vom expune vita la boale de piele și mai târziu la boli care să vor simți în întregul organism. Așa să întâmpla la om ca și la animale, și printre boalele care să pot ivi, să găsească unele care aduc slăbirea generală așa cum e: rii, diferite insecte, ca păduchi, sângereala pielei, pecingine, blândă, buboale, etc.

Vita necurățită, neșălătată la timp pe lângă că pierde din frumseța sa, dar își pierde și vioiciunea, poșta de mâncare să micșorează, căci țesălatul întărită și mărește putere de funcționare, ce mistuire a stomacului și mașelor.

Dacă calul a alergat, s'a înădușit și dacă-l lăsăm astfel fără a-l șterge, fără a-l unge, nădușeala să răcește pe el, corpul pierde din căldură și vita să va înbolnăvi de boale de piept, ca junghieri (bronșite pneumonii) sau de reumatisme și alte boale grave, care aduc după ele moartea. Dar să nu să crează, că numai calul trebuie îngrijit și țesălat, boui, vaca, oaia când sunt tunse, cănele și porcul au lipsă asemea de această îngrijire a pielei.

Este o idee greșită de-a crede, că porcul să îngrășe trăind numai în murdărie. Curățenia corpului e baza

sănătăței, și ea e care aduce îngrășarea vitelor.

Iată rezultatele frumoase ce le avem prin îngrijirea pielei: 1) Pielea fiind curată, vitele nu să vor mai înbolnăvi de boale de piele, care le neliniștesc, le fac să se scarpine nelncetat, făcându-le să-și piarză poșta de mâncare, și să slăbească.

În piele nu să vor mai face cuiburi de rie sau de căpușe, care sug sângele și aduc boale cum e urinarea cu sânge și altele.

2) Prin țesălat să destupă porii de murdărie și otrăvurile din sânge es afară sub forma de nădușeală ne mai otrăvind corpul.

3) Ștergând nădușeala de pe corpul vitei, care a muncit, corpul fiind uscat, o vom feri de răceli.

4) Țesălatul aduce frumsețea vitei, părul devine mai lucios, și vioiciunea e mai mare, vita să simte mai bine și mănâncă mai cu folos. E bine ca țesălatul să nu-l facem în grajd, de cât numai atunci când animalul e bolnav, sau când e frig. Motivul pentru care să cere a nu țesăla în grajd e, fiind că, murdăria ce ese din țesălare să depune tot pe vite precum și pe mâncarea și băutura vitei. Țesălatul să face dimineața după mâncare, sau după muncă, cum să face în armată.

Unele animale să gădelă când dăm cu țesala, svărie, mușcă, să trântesc la pământ; e bine ca aceste defecte să fie reparate cu blândețe și în caz de nesupunere din partea vitei resurgem la botniță, împedecări de picioare etc. Țesălatul să începe de partea stângă plimbând ușor țesala dela gât spre crupa și numai pe părțile carnoase ale corpului, iar nu pe eșiturile osoase și nici pu cap sau picioare, căci jupuiem pielea care e subțire în aceste locuri. După țesală întrebuițăm peria cu care să trage pe tot corpul, la rindul ei peria să curăță de murdărie trăgându o pe țesală.

La caii de rasă cu pielea subțire nu întrebuițăm de cât peria. După curățirea pielei, pieptănăm coama, coada și moșul, iar cu o cârpă aspră, ștergem

VESELIA.

— Foia glumeșă a „Foi Poporului“. —

LUI FRIDERIC CEL MARE

Ii plăcea să aibă totdeauna la masă artiști, literați și oameni de știință. Nu iubia însă oamenii tăcuți și prea serioși.

Filozoful Mendelsohn prinzea des la curte. Friederic nu-l iubea, căci filozoful era nrsuz și nu era nimeni și nimic în stare să-l iacă să scoată măcar o vorbă la masă. Într'o zi, regele scrisse pe o bucată de hârtie:

»Filozoful Mendelsohn e un măgar«.

Friederic II.

Pusa apoi hârtia sub farfuria lui Mendelsohn. Când i-s'a schimbat farfuria, filozoful o văzu, o ceti și voia să o arunce.

»Ce ai acolo?« întrebă regele. Ursuzul dete din umeri. Regele stăruia iarăș.

»O copilărie!« răspunde filozoful.

Friederic, puțin atins de răspuns, insistă să i-o arate sau să o citească.

Mendelschn, fiind că regele vrea cu orice preț să-l facă de ris, ceti hârtia. Dar cum? Accentuă puternic două vorbe:

Filozoful Mendelsohn, e un măgar, Friederic al doilea.

Au ris toți mesenii, dar nu de filozof, ci de rege, căci să păcălise.

Humboldt

Discuta odată cu un preot, despre învârtirea pământului.

— Prostii! zicea popa. Pământul stă pe loc și soarele să învârtește. Iacă tot!

— Nu, părinte, e dimpotrivă.

— Mie-mi spui? Și apoi mă rog nu spune și biblie, că soarele să învârtește: nu știi că Isus Navi, când a intrat în Palestina, a rugat pe D-zeu să oprească soarele în loc, ca astfel să fie două zile una după alta! Ei, cum ar spune biblia că soarele s'a oprit?

— Așa e! Eu nu zic că soarele nu s'a învârtit și că D-zeu într'adevăr n'a oprit soarele în loc la rugarea lui Navi.

— Ei vezi! — zice popa triumfător.

— Da! Dar asta e o dovadă pentru mine! — răspunde Hun. boldt. Nicăeri în biblie nu să spune că D-zeu a pornit soarele iarăș înainte. S'a oprit în loc odată și de atunci a rămas în loc...

*

Deosebire.

În drumul de fier, unul dintre cei cari să socotesc că au d. h. dacă spun o obrăznicie, ședea de vorbă cu un preot.

— Am să-ți fac o întrebare, părinte.

— Mă rog.

— Ce deosebire este între un măgar și un preot?

— Ce?...

— Măgarul poartă crucea pe spinare, iar preotul o poartă la gât...

— Așa!.. răspunde preotul; să-ți pun și eu o întrebare: Ce deosebire este între un măgar și d. ta?..

Iscusitul zise, zâmbind:

— Nu știu...

— Nici eu nu știu, nu văd niciuna, răspunde preotul.

Cei din vagon pufniră de ris... Iar obraznicul schimbă vorba și peste puțin trecu în alt compartiment, ca să caute pe un prieten...

corpul de praf ce s'ar mai depune pe el. Ochii, nările, gura și organele genitale să șterg cu un burete curat mișt în apă. Copita de asemenea nu trebuie neglijată, să curăță în talpă de bălegar, să spală, și pe urmă să unge cu grăsime amestecată cu terpenină. Dacă calul a alergat și e nădușit, să-l băgăm în grajd și să-l ștergem de nădușeală, frecând corpul cu șomolage de paie, până ce să usucă.

SFATURI.

Mulgeți bine vacile! Mulgeți bine vacile, căci un mulgător bun e singur în stare să facă, ca vaca să deie lapte mai mult, deoarece este știut, că cea mai mare parte a laptelui să face în pulpă în vremea mulsului. Un mulgător rău e în stare să strice și cea mai bună vacă de lapte. Fiecare din cele patru țite a pulpei trebuie bine mulsă. Dacă rămân rămășițele de lapte în pulpă, atunci ele să discompun (desfac), pricinuesc pe urmă dureri dobitocului pulpa să umfle și de multe ori rămâne o parte a pulpei impietrită, bolovănită și apoi zăcomeni, mai ales babele — că a mușcat-o nevăstuica. — Cudat lucru! Toți zăc nevăstuica mărăcă vacile, dară de văzut n'a văzut-o încă nime mușcând.

Așternut pentru purcel. Pentru coteșurile, în cari să află scroafe cu purceli așternutul trebuie ales cu cea mai mare băgare de seamă. Să nu ne mirăm dacă purcelii să îmbolnăvesc când n'au așternut decât numai paie mucezite, umede și putrede. Paiele mucezite și putrezite să nu se aștearnă de fel la vitele noastre de casă, căci astfel de paie poartă în sine germele feluritelor boale. Mai cu seamă purcelilor le poate strica astfel de așternut. Purcelii, chiar și pe când sug încă, iau în gură, ce le vine înainte și astfel prind așternutul muced sau putred multe materii atrăcioase pot ajunge în stomacul gingaș al purcelilor, cauzând scursură, care nu mai cu anevoie să poate vindeca. Tusa purcelilor în cele mai multe cazuri provine încă numai dela așternutul muced ori prin de praf. Să dăm deci purcelilor așternut curat și ne vom scuti de multă pagubă.

NOUȚĂȚI.

— Revista temnițel. Părintele Dim. Bogoevici din Bănia, a fost osândit de către tribunalul din Caransebeș la 6 zile temniță de stat pentru agitație.

D. Marcu, redactorul ziarului »Țara Noastră« a fost judecat la un an temniță și 1000 cor. amendă pentru doi articoli.

Părintele Andrei Hlinka, nestorul intemnițaților din Seghedin a fost propus spre agrățiere de către ministrul de justiție. I-o dorim din inimă părintelui Hlinka.

Joi, în 16 Sept. c. a fost eliberat din temnița de stat din Seghedin dl Nicefor Verșmorteșan, inv. din Decea, impliniud pedeapsa pentru agitație, de 1 lună și 2 zile.

— O sută de mii studenți pătinesc de oftică — după o statistică mai recentă —. În țara noastră, unde nu sunt orașe mari, unde sunt încă condiții de trai destul de bune, a îngrozitoare această sumă. Ingrijiri pentru studenți săraci firește nu prea sunt, pentru că guvernul au alte griji. Să deie paușale...

— Bu Hamara, unul dintre pretenții tronului de Maroc, a fost împușcat de sultanul Marocului Muley Haid, după ce a fost supus la chinuri groznice. I să tăiară mâinile și picioarele și pe rane turnară rășină fierbinte. Deoarece consuli puterilor străine, au protestat împotriva acestei barbarii sultanul l'a închis pe Bu Hamara în o cușcă, păzită de doi soldați, cari erau prinși cu lanțuri de cușcă, nu cumva să fugă, eară acum de mânie, că consuli au protestat, l'a împușcat.

— Rafineriile de petrol din monarhia noastră au hotărât să întemeieze o însoțire, un cartel și au luat hotărârea să scumpească prețul petrolului cu 1 cor.

— Badescu — întărit. După cum vestește o foaie din Peste, Apponyi ar fi așternut actele de întărire a le nou alesului episcop de Caransebeș protosincelul Tr. Badescu și să asigure din partea ziarului, că întărirea e ca și sigură.

— Burdea — românul înflăcărat, încă n'a găsit profesor pentru limba română la gimnaziul din Caransebeș. Supravștătorii în internat sunt tot jidani, cari nu permit, ca elevii (la 240 de elevi, 220 sunt români) să vorbească românește.

— Muncitorii români din Budapesta la o adunare au protestat împotriva ordonanței volnice a lui Apponyi.

— Născociri murdare. Unele ziare maghiare aduc știrea, că Ec. Sa mitropolitul, Meșian și episcopul Aradului ar fi trimis țărului Rusiei, ca supremului cap al bisericii rusești, o rugare, cu scopul, să întrevină țărul în chestia ordinațiunii lui Apponyi!

— Congres. Congresul național bisericesc al bisericii greco-orientale este convocat la Sibiu pe 1/14 Octombrie, după ce anunțarea s'a primit preagrațios.

— Școala din Dob. Din Sătmar ne vine o veste, care, dacă, e dreaptă, e o dovadă mângâitoare, că tot să mai află oameni pe rotogolul românesc și anume să anunță din comuna Dob, că autoritățile au cercat în fel și chip să maghiarizeze școala, ceia ce însă nu le-a succes și acum și părinții nu mai vreau să-și trimită copii la școală.

— Profesorii români, de pe la școlile românești din Macedonia s'au întrunit zilele aceste în Bitolia (Macedonia) la un congres, la la care s'au vorbit multe lucruri folositoare pentru înaintarea fraților noștri din Macedonia.

— Și-a omorât părintele. Despre o rară sălbătăcie ne vine vestea. În comuna Serbi, Hunedoara, a fost găsit lângă un părau un om mai în vârstă cu capul sfărâmat de tot. Cercetările jandarmeriei în urmă au scos la iveală, că însuși fata omului a săvârșit omorul. Intrebată fiind, a mărturisit, că de aceia a omorât pe tatăl său, deoarece să dase la beție și începuse să-și prade tot avutul. În ziua faptei, bătrânul a venit earăși beat acasă, și a luat-o la bătăi, apoi a plecat pe aci încolo. Fata să furișă după el cu o bardă și îl găsi adormit lângă părau, unde atâta l'a tocat în cap, până ce i-a făcut clur capul.

— Târgul Săliștei să ține anul acesta din 4—7 Octombrie st. n. În 4 și 5 târg de vite, eară în 7 Octombrie târg de mărfuri.

— Ua muzeu al Armenilor, s'a deschis zilele trecute la Gherla. Firește solemnitățile deschiderii s'au făcut ungurește.

— Nou comandant de corp în Budapesta. Ziarul »N. Fr. Presse« din Viena scrie, că urmașul baronului Czbulka, numit căpitan al gardei imperiale, ara să fie comandantul nostru de corp din Sibiu, Excelența Sa dl Iosif Gaudernak de Kisdemeter.

— Aviz Dior învățători. Curs practic de limba maghiară pentru clasa 4, 5 și 6 scris de Iuliu Vuia, întru toate în conformitate cu noul plan ministerial emis cu ordinul de sub Nr. 120000/1908 a apărut și să poate comanda dela Librăria diecezană din Arad, Deák Ferenc u. 33.

— Moărtea colonelului Fabricius. Alaltăeri a murit în Budapesta colonelul Fabricius, în vârstă de 55 ani. El a devenit celebru prin-faptul că a comandat honvezii cu cari a ocupat sub regimul lui Fejervary parlamentul maghiar și din care i-a dat afară pe deputații unguri. În urmă a sigilat edificiul parlamentului, ce nu s'a mai pomenit în analele istoriei parlamentare a statelor constituționale.

— Resultate frumoase. Ni să scrie din Alba-Iulia, că cu ocaziunea serbărilor aranjate acolo din prilejul ținerii adunării generale a Societății pentru fond de teatru s'au încasat peste tot 9700 coroane în favorul fondului, și anume, 1.700 cor. venitul concertului și al teatrului, 8000 dela membrii noi. Adăugând și donația dlui Dr. I. Mihu de 10.000 cor. fac toate venitele fondului teatral 19700 cor.

— Un profesor dela teologia protestantă din Pozsony la deschiderea cursurilor, în calitate de rector pe anul acesta, a vorbit vehement în contra preoților de confesiunea cărei li aparține, și a lăudat pe catolici, îndeosebi pe episcopul Prohazka. A zis între altele: »Avem un popor rătăcit, care în preoții lui nu vede păstori, ci făcători de rele și belitori ai poporului. Noi nu dăm preoți poporului, ci căutăm a-i lua și pe cei cari li are, închidem mai bine cu jandarmi bisericile lor, decât să lășăm pe Slovac să vorbească slovaceste, pe Neamț nemșeste! În administrația bisericii punem vagabonzi, pe cari li scot din crășme, și cari numai sub paza sulițelor de jandarmi îndrăznesc a îngropa pe copii.« — Pe acest îndrăzneț iubitor de dreptate îl chiamă E. Maszyk și astfel i-sa mai esplică îndrăzneala.

— »Hora«, unul din corurile din București, va da în zilele acestora patru concerte în capitala Austriei. Coriștii vor merge la Viena în costume naționale. Programa cântărilor va cuprinde mai ales muzică românească.

— Ferdinand, regele bulgar, după cum anunță o știre încă neconfirmată, are să treacă la religia ortodoxă. Naș are să-i fie țarul Nicolae.

— Societatea de lectură »Andrei Șaguna« din Sibiu s'a constituit pe anul școlar 1909/10 în ședința ținută la 29 August (11 Sept.) 1909 sub presiul Prea-Cuv. Sale Dr. E. Roșca director seminariului protosincel în modul următor: Președinte: Dr. Nicol Bălan, prof. sem. Vicepreședinte: Nicolim Cristea cleric c. III. Notar I. Ioan Evuțianu cleric c. III. Notar II. Ilie Paștină cleric c. I. Cassar: Valeriu Jedele cleric c. II. Controlor: Vasile Sava cleric c. III. Bibliotecar: George Comșa cleric c. II. Vicebibliotecar: Iosif Pop cleric c. II.

Membri în comisiunea literară: George Ciupe cleric c. III. Iosif Drăgolu cleric c. III. Iosif Trifa cleric c. III. Ioan Budu cleric c. II. Victor Jacob cleric c. II. Grigore Vermeșan cleric c. II. Damaschin Ioanovici cleric c. I. Achil Barcian cleric c. I. Vasile Stoicania cleric c. I.

— Societatea de lectură »Andrei Șaguna« a elevilor din sect. ped. din Sibiu s'a constituit pe anul școlar 1909/10 în ședința ținută la 29 August (11 Sept.) 1909 sub presiul P. C. Sale Dlui Dr. E. Roșca director seminariului protosincel în modul următor: Președinte: Dr. Petru Șpan prof. sem. Vicepreședinte: Ioan Chiffa ped. a. III. Notar I. Aurel Zichil ped. a. III. Notar II. Iuliu Herlea ped. a. I. Cassar: Nistor Dragoș II. Controlor: Ioan Ganea ped. a. III. Bibliotecar: George Spărchez ped. a. II. Vicebibliotecar: Ioan Mihu ped. a. I. Redactor: Ioan Bogdan ped. a. III. Econom: George Clinciu ped. a. II.

Membri în comisiunea literară: George Androne ped. a. III. Ioan Dragomir ped. a. III. Alexandru Iosif ped. a. III. Procopia Cotuțiu ped. a. II. George Spărchez ped. a. II. Ioan Giurca ped. a. II. Dionizie Alba ped. a. I. Eugen Babeșiu ped. a. I. Gavril Bogdan ped. a. I.

Ludovic Terencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cizădiei nr. 12,
recomandă p. t. publicității
cele mai noue stoffe de
vară în mare asortiment

noștatillo

sofite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din esen-
te se execută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Șacke,
Jaquette, și haine de saloa, cu
prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită
contățile de stoffe pentru pardie-
laturi și „Baglam“, cari se află
totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor con-
fecționate în atelierul meu îmi per-
mit să atrag deosebita atențiune a
on. doamni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecțio-
narea va rînd complet de haine în timp
de 24 ore. 81 19 -

Uniforme pentru voluntari, cum și
tot felul de articli de uniformă, după pre-
scripție croitura cea mai nouă.

Steckenpferd-**Săpun de lapte de crin.**

Cel mai bun și mai moale săpun
pentru piele și contra pistruiilor

— Să capătă pretotindinea. —

85 31-40

**Câteva cuvinte
asupra boalelor secrete.**

E trist, — dar în realitate adevărat că în
vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor
oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atro-
fiate și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin
deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și
puterea spirituală. E timpul suprem ca acești
stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie
cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare,
sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexu-
ală, — trebuie să fie cineva cărui oamenii să-și
încredințeze fără teamă, fără șfială și cu încredere
găzduirile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a
destăinui aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne
adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios,
care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale
și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există
atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru
acest scop e institutul renumit în toată țara al
Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist,
(Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă
discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât băr-
bați cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale,
unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să
curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eli-
berază de materiile de boală, chinurile sufletești
i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr.
PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și
radical cu metoda sa proprie de vindecare,
chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice,
boalele de țevă, besică, nervi și șira spinării, ince-
puturile de confuzie a minții, urmările onaniei și
ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii
bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge
de piele și toate boalele organelor sexuale feme-
ști. Pentru femei e sală de așteptare separată
și egre separată. În cece privește cura, depăr-
tarea nu este piedică, căci dacă cineva, din ori ce
cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plă-
cere i se va da răspuns amănunțit foarte discret
prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura
sumai marca de răspuns). Limba română se vor-
bește perfect. După încheierea curei, epistolele se
dă, oricând la dorință să retrimite fiecăruia. Institutul se
îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se
primesc începând de la 10 ore a. m. și până la 5
ore p. (Duminică până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr.
PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta
VII. Rákóczi-ut. 10. 80 24-

O nouă speranță

de însănătoșare înseamnă progresul, cel mai nou al me-
dicinei, pentru multe mii de morboși, cari până acuma
cu toată folosirea a diferitelor medicamente nu s'au putut
tămădui.

Dela introducerea electricității ca mijloc de vindecare
a fost cea mai de frunte preocupare a savanților și cer-
cetătorilor, să descopere o metodă cât mai perfectă în
aplicarea acestei puteri naturale, adecă o metodă care
permite a să putea folosi cu succes la cât mai multe
boale electricitatea și în acelaș timp un tratament pro-
priu al pacientului.

Succese extraordinare să pot ajunge prin aplicarea
»Bateriei Electro Vitalizer« și s'au ajuns în cazuri de:
slăbiciune de nervi, neurastenie, reumatism, ischias, mi-
stuire grea, astupare, insomnie, dureri de cap etc.

Toate experiențele făcute prin această metodă le-am adunat în broșura noastră
ținută în stil popular, intitulată: »Tratat despre Elektro-Therapia modernă« și recomandăm
cu stăruire în fiecare zi, care se simte nemulțumit cu starea sănătății, citirea acestei broșuri.

Cu provocare la ziarul acesta sau trimiterea acestui anunț trimitem fiecăruia bro-
șura amintită în plic, gratis și franco: 217 4-4

Elektro-Vitalizer, Institut medical de ordinațiune
BUDAPESTA, IV. Károly-körut 2, Mezzanin 51.

Cupon pentru cartea gratis.

La Elektro-Vitalizer, Institut medical de ordin.
Budapesta, IV., Károly-körut 2. Mezzanin 51

Rog a-mi trimite opul pentru bărbați sau
femei: »Tratat asupra Elektro-Therapiei
moderne« gratis și franco (în plic).

Numele:

Adresa:

Scrisoare de mulțumită!

Doamna Iosif Csuts din Iliu scrie la 15
Iunie 1909 următoarele: Preastimate Die Doctor!
Cu bucurie îți aduc la cunoștință, că am ajuns
cu aparatul acesta rezultate, la cari abea mă
așteptam. Acum văd și eu ce aparat excelent e
și îl pot recomanda ori și cui, cum voi și fa-
ce-o la ocașuni. Înainte de cură aveam astfel
de dureri, încât îmi perdeam pofta de viață,
acum însă au trecut durerile. Insomnia și sim-
țul de frică mi-au trecut de tot. Îți poftesc, din
inimă, să vă trăiască Dzeu, să vă deie putere,
să mai puteți ajuta la mulți.

APA HERMA

apă de fântână de isvor
chimice curată, impregnată cu acid carbonic.

Ca apă de masă înviorătoare și sănătoasă, e foarte gustoasă amestecată cu vin, sirup de
smeură și zămuri de alămăie.

Să capătă în toate negustoriile mai mari, restaurante și cafenele și la proprietarul fântanei

148 15-

E. RUMLER

Sibiu, Schwimmschulgasse 4

Secția de motoare a fabricii de mașini din Brünn-Königsfeld.

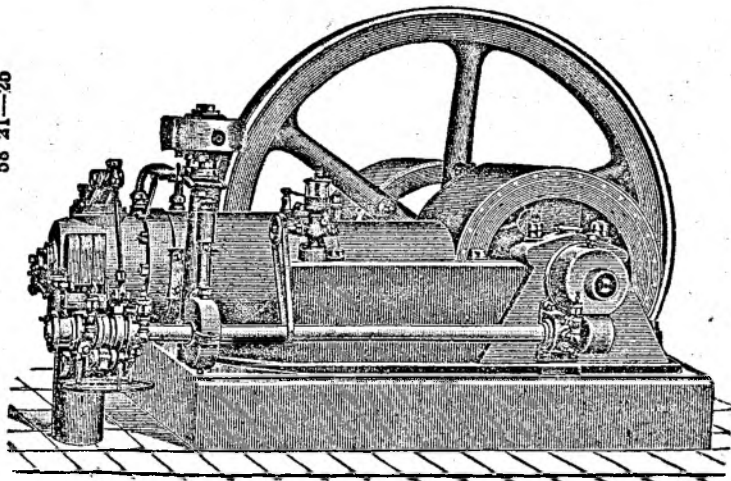
Singur vânzător: Abeles Emil, Budapesta, V. Váci-ut Nr. 14.

Motoare cu benzin-petrolin

Consumație de benzin garantat puțină!

Fabricațiune I-a.

58 21-25

Esecuție solidă, tare.

Locomobile cu benzin

pentru mănarea de mașine de imblătit.

Motoare cu gaz sugativ I-a

aranjate pentru încălzire cu koks, antracith și cărbuni de lemn.

Prețuranc și preliminar gratis! Reprezentant pentru Ardeal:

— ROZMAN LAZAR, Alba-Iulia, Băthori uteza. —

Fabrica de mașine

AND. RIEGER, SIBIU.

caută pentru birou un tinăr, care să știe perfect ungrește și românește să fie în stare a duce corespondența în limbile acestea, să se îngrijească de expedare și să scrvească mușterii în secția mașinelor.

Prezentare personală pentru informații detaliate este dorită. 231 2-3

Neintrecut

la boale scrofuloase, de glandule, anemie, boală erlegească, boale de gât și plămâni, tuse, pentru dezvoltarea copiilor slăbănogi, rămași în creștere, este și se recomandă cura cu 229 2-12

untura de ficat cu jod și fier

a lui Lahusen, breveta „Jodella“.

Cea mai bună, efectivă, căutată untură de ficat. Ușoară și ușor mistuit. Prețul cor. 3.50 și 7. Cereți expres marca „Jodella“ și refuzati imitațiile. Singurul fabricant: Farmacistul VILH. LAHUSEN în BREMA. Să poată căpăta în toate farmaciile din Sibiu și j.r.

Cărămizi și țigle

se află în magazinul nostru din Bistrița, piața Cailor Nr. 9. cu următoarele prețuri:

o mie de cărămizi	{	in magazin	28 C.
		in wagon la gara din Bistrița	34 C.
o mie de țigle (și repuri)	{	in magazin	15 C.
		in wagon la gara din Bistrița	16 C. 40 f.

Cărămizile și țiglele (șirepurile) sunt de calitate superioară,

lucrate și arse foarte bine,

din vestitul lut mălos ce se află în Bistrița.

Comandele cu calea ferată se efectuează prompt. Prețul se rambursează, dacă nu se statoresc altcum condițiile de livrare.

Probe la cerere se trimit.

Societatea acționară de cărămidărie în Bistrița (Besztercze)

207 6-20

Cheag natural în formă de praf.

Important pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai eficient mijloc pentru încheierea laptelui, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de încheiere de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de vitei. El este absolut liber de materii fetide, colorate sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebunțate prin conservarea cheagului obișnuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzături, cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-al lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galiția, Bucovina și Ardeal la

M. LINDEMANN, agentură Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 135 16-26

M. LINDEMANN, Storozynetz (Bucovina).

Institut indigen. Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu o o întemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigură în cele mai avantajoase condiții: 21 36-52

contra pericolului de incendiu și exploziune,

edificii de orice fel, mobile mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Vălori asigurate contra incendiului: 95.816.412 coroane. Capitale asigurate asupra vieții: 9.882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484.278.83 c. pentru capitale aslg. pe viață 4,028.113.12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni să pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajul I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj. precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

zără, care să poată folosi în gospodărie foarte bine. Prospecte detaliate și prețuri la dorință să trimit.

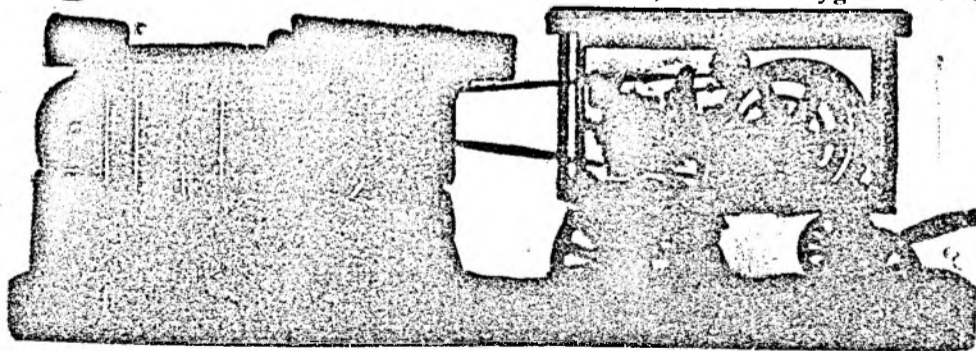
Toate articolele trebuincioase pentru creșterea și grijirea vitelor să află în asortiment bogat, pe lângă prețuri ieftine la

23 34-52

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.**Osers și Bauer** fabrică specială pentru construirea de motoare.

VIENA XX., Dresdnerstrasse 81-83/a.

Filială pentru Ungaria: BUDAPESTA VI., Podmaniczkygasse 18.

Locomobile cu benzin

Fabricate recunoscute de clasa primă. Garnituri complete de imblătit.

Motoare ou benzin.

Motoare cu gaz sugativ.

Forța de mânăre cea mai ieftină din prezent (2-3 hleri spese de mânăre). Preste 1000 aranjamente în mânăre. Condiții de plată favorabile. Preliminare de spese gratis și franco.

În timpul din urmă am furnizat garnituri de imblătit între altele următoarelor firme: Schlosser Ioan, Sas-Veseuș, 8 HP aranj. de imblătit. Pop Antonie, Bucurdea-vinoasă-ungurească l. Alba Iulia 8 HP aranj. de imblătit. Nicolae Băcilă, Nucet, l. Sibiu, 10 HP aranj. de imblătit. Faff Mihály Felső-Bajom, 4 HP aranj. de imblătit. Nuszbaum Aron, Bethlen-Sz.-Miklós 4 HP aranj. de imblătit. Doczy, Csikszereda, 10 HP aranj. de imblătit. 39 28-26

— Institutul internațional de portrete, Viena VII, Stiff-gasse 15 și Berlin să bucură din zi în zi de o popularitate tot mai mare. Aceasta reiese mai bine din faptul, că deja nu poate isprăvi firma susnumită toate comenziile trimise din toate părțile lumii și s'a văzut silită, să lărgească carcul de activitate prin fondarea a două filiale în Londra și Paris. În *Anunțul* ei de astăzi oferă earăși mari avantagii, cari n'ar trebui să treacă neobservate. Nenumărate scrisori sunt dovadă despre cinstea firmei.

— Linimentum capitel comp. (Anker-Pain-Expeller) a lui Dr. Richter a devenit o medicină foarte populară, care de mulți ani ne mai lipsește din multe familii. La dureri de cap, de spate, de șale, podagră, reumatism, s'au dovedit frecările cu Anker-Liniment totdeauna ca liniștitoare de dureri și la boale epidemice, ca holera și disenterie sunt bune frecările la foale. Medicina aceasta e folosită cu succes și la influență. Prețul: 80 bani, 1 cor. 40 și 2 cor. Să afli în toate farmaciile, dar cereți espres »Ankerliniment (Anker Pain Expeller) a lui Richter« și băgați seama la braveta »Anker« și numele »Richter« și primiți numai *sticle originale*.

— Gimnaziul din Brad. Cetim în »Tara Noastră«. Azi, când directorii gimnaziilor din Orăștie și Baia mare în hiperzelul lor patriotic refuză înscrierea elevilor români la gimnaziile de acolo, până ce părinții nu dau declarație în scris că fii lor vor învăța catechizarea în limba maghiară, salutăm cu cea mai mare bucuria hotărârea reprezentanței gimnaziale din Brad, care în frunte cu exmîsul consistorului arhidiecezan, asesorul Nicolau Ivan, bărbat bine apreciat de toată suflarea românească pe terenele vieții noastre sociale, politice și economice și a cărui exmîtere a fost de toți binevenită, a decis în ședința dela 2/15 Sept. a. c., ca gimnaziul de acolo după ce lipsa lui să simte tot mai tare, să se zidească și completeze în timpul cel mai apropiat. Spre scopul acesta s'a și cumpărat, din cele trei locuri oferite, locul cel mai frumos situat, în extensiuni de 4 jugăre, cu prețul bagatel dela institutul »Crișana« din Brad, o altă jertfă pe lângă cele multe pentru ridicarea gimnaziului. Sperăm că după ce consistorul arhidiecezan a luat în mână afacerea zidirii gimnaziului să putem ceti încă în iarna aceasta publicațiunea pentru zidirea edificii lui încă în primăvara anului viitor. Pentru strângerea mijloacelor materiale pentru acoperirea speselor atât de multe cu edificare și susținerea unui gimnaziu la nivelul celorlalte gimnazii, să face apel din nou la generozitatea publicului românesc, care s'a știut totdeauna însufleșit pentru scopurile noastre culturale.

— Readucerea râului pe pământ. E vorba de planul unui inginer englez, de a canaliza deșertul Mezopotamiei, unde după ultimele cercetări trebuie să fi fost râul biblic și a-l face earăși fructifer. Fertilitatea solului pe acele locuri este atât de mare, încât dacă s'ar canaliza, ar deveni din nou acel rai, care a fost.

— Scene de ghilotină. În Franța de sud au fost executate la moarte prin ghilotină trei bandiți. Cu prilejul acesta să povestesc unele lucruri curioase. Așa unul dintre ucigași a trebuit să fie trezit din somn, așa dar-mea de liniștit. Ultima dorința i-a fost un ciocânel de rachiu și țigarete. Fumând își făcu calea spre ghilotină. Al doilea, pe care l'îmbrăcără cu cămașă nouă, zisă răsând: »Pagubă de cămeșe« și pășind spre ghilotină zisă, zimbînd: Mi-e frică, să nu capăt reumatism«. Al treilea își făcuse un testament, prin care își lăsă hainele temniței, eară banii ministrului de finanțe — »pentru că țara are lipsă de bani«.

— La fondul pentru înzestrarea fetelor sărace al Reuniunii meseriașilor români sibiieni au mai dăruit: văd. Maria Moga, din prilejul onomasticii, 60 banii; Paul Iovescu (Caransebeș), 20 bani, Istiniu Buștea, învățăcel faur, 50 bani; Calina Dimitrievici (Buzău), 20 bani; Achim Maniu, căpitan c. și r. penz., 5 cor.; Constantin Liuba, învățător (Lugoș) și soția sa Iuliana n. Iovescu, câte 20 bani; Victor Veștemian, prof. (Pitești) 1 cor.; Eugenia Derlean, 20 bani, doara Anastasia Veștemian (Pitești) 1 cor. și Eugenia Tordășianu, 10 bani.

— Călea cea adevărată! D. Eugen Bianu a depus la Banca Centrală Arhidiecezană din Blaj suma de 6000 cor. ca fundațiune cu acelaș nume, din interesele cărei sume să se acopere pentru totdeauna întregirea la salariul fundamental învățătoresc, iar cât privește cvincvenalele, după o desbatere a chestiunii în o ședință a reprezentanței comunale confesionale, a adus o hotărîre, ca să se mai facă o fundațiune, la care să contribuie fiecare individ al comunei confesionale, după putință, unde încă e pus stă numitul domn la locul prim de contribuire. Astfel rezultă și de aci suma de 4000 cor. În scopul acesta s'a prezentat Prea Veneratului Consistoriu metropolitan în Blaj un proiect.

— La fondul pentru înzestrarea fetelor sărace al »Reuniunii meseriașilor sibiieni au mai dăruit: Costică Anastasescu și contabil (Craiova), Elena Anastasescu, absolv. a școlii profesionale sup. și Ioan Anastasescu, contabil la banca »Turnu Măgurele«, 2 cor.; Ioan Hanzu, funcț. (București), 1 cor.; Francisc Nautzil, soția sa Klara n. Greiss și copiii lor Irmgard și Emil 3 cor. și Miorica Tordășianu, 10 bani.

— Jocul cu revolverul. În Caposvár un grup de ofițeri discută construcția simplă a revolverelor Browning. Un căpitan, care avea tocmai un revolver la dănsul, explică. Uităndu-și că revolverul este încărcat, a fîntit din glumă asupra unui sublocotenent. Arma a trosnit și bietul sublocotenent s'a rostogolit în sânge. De desperație căpitanul era să se sinucidă.

— Director al reuniunii de muzică din Sibiu a fost ales zilele aceste dl Liviu Tempea, cunoscutul pianist și compositor român.

— G. Günther, fostul ministru de justiție, care, — stricând solidaritatea cabinetului — și-a dat definitiv și irevocabil dimisia. După cum să socotește aproape cu siguranță, va fi numit în postul vacant de președinte la înalta Curie.

Conducerea afacerilor ministerului de justiție a luat o de o comandă asupra sa ministrul președinte Weksrlé.

— Convocări. Despărțământul XXIX Mediaș al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« își va ținea adunarea cercuala în 3 Octomvrie st. n. 909 după amiază la 2 ore în Bertan. Program: Deschiderea adunării prin directorul despărțământului. Raportul comitetului cercual. Alegerea a 2 comisii a) pentru censurarea raportului b) pentru înscrierea de membrii și încasarea tacselor. Disertațiuni. Raportul comisiunilor. Alegerea a 2 delegați la adunarea generală. Alegerea comisiunii de verificare. Declamațiuni. Eventuale propuneri. Inchiderea adunării. Mediaș la 23 Sept. 1909 Michail Tătar, secretar. Dr. D. Roman direct desp.

Despărțământul »Fogaras« (Făgăraș) aparținător Reuniunii învățătorilor din Arhidieceza gr-cat. (Gyulafehérvár) — Fogaras (Alba-Iulia — Făgăraș) în senzul § 21 din statute își va ținea adunarea de toamnă Duminecă în 10 Octomvrie st. n. a. c. în comuna Szásztyukos (Ticușul-săseș), la care avem onoare a invita P. T. membrii fondatori și ordinari precum și pe toți binevoitorii școlii: — Program: Participarea în corpore la serviciul divin la oarele 8 a. m. Lecție practică prin inv. Ioan Rozor cu elevii școlii. Deschiderea adunării și constatarea membrilor prezenți. Alegerea comisiunilor pentru apărarea lecției practice și a dizertației precum și precum și pentru înscrierea de membrii. Disertație economică prelucrată de inv. Ioan Cocîșiu. Citirea monografiei comunei Szásztyukos compusă de inv. Ioan Rozor. Citirea procesului verbal luat în adun. de primăvară. Raportul biroului pe anul de gestiune expirat și darea de seamă u bibliotecarului. Raportul comisiunilor emise sub pct. 4. Eventuale propuneri. Defigerea locului pentru adunarea de primăvară și designarea membrilor disertanți. Alegerea biroului pe un period nou. Alegerea a 2 membrii verficatori. Inchiderea ședinței. Vad, la 23 Septemvrie 1909 Octavian Pop. president Ioan Cocîșiu notar.

— Untura de ficat, care în urma gustului și mirosului său scârbos, a fost atât de greu de luat, să poate căpăta acuma în o formă foarte gustoasă și ușor de mistuit și anume Emulsiunea lui Scott, care să poate căpăta în toate farmaciile.

O răceală

deschide de multeori calea pentru o mulțime de boale serioase.

Emulsiunea lui Scott

însă împiedecă cu succes dezvoltarea lor. Că rățenia părților ei constitutive, puterea de nutrimant, mistuirea ușoară au întărit renumele

EMULSIUNEI LUI SCOTT între medici, moașe, părinți și pacienți, ca medicină de primul rang, împotriva tuturor boalelor de piept și gât.

Emulsiunea lui Scott

este pretutindeni cunoscută, ca o Emulsiune fără păreche.

Garantat curat numai cu marca pescarului — ca semnul procedurii lui Scott.
227 3 - 28

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 f.

Să capătă în ori și ce farmacie.

Producțiuni și petreceri.

IN SIBIU.

Jocul de Dumineca aranjat de un grup de meseriași români să începe Duminecă în 3 Octomvrie n. (20 Sept. v.) în sala dela Kvanka.

»Reuniunea femeilor române din Sibiu« aranjează o petrecere cu dans în 13 Octomvrie st. n. 1909, în sala cea mare a casei societății (Gesellschaftshaus) Inceputul la 8 oare seara.

Tinerimea română din Bertan aranjează o producțiune corală-teatrală împreună cu dans Duminecă în 3 Oct. n. a. c. — cu ocaziunea adunării gen. a desp. XXIX. (Mediaș) al Asociațiunii pentru lit. și cult. pop. rom. — în hotel la »Steau«. Venitul curat e destinat în favorul Asociațiunii.

Program:

1. »Nu-mi place« și »Imi place« cor. mixt de I. Vidu. 2. »O șezătoare la țară«.

Cele dintăiu autorități din țară și străinătate recomandă »Kufeke«, ca cel mai bun nutriment la vărsare, diaree, catar de intestine etc.

Pentru copii și oameni mari

214 5-5

POȘTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

S. u. Imi pare foarte rău, nespuse de rău, că m'ai înțeles greșit. »Porunca« n'am înțeles-o în fel jignitor, ci în felul, vezi, cum să spune: Ce poruncești acasă? Adecă ce spui. Toate cele poruncite — all das Aufgetragene... Ei, cred, că mă înțelegi. Incolo toate bune. Epă a mers. Cu D. sunt și eu de părere, s'o lași într'atăta. Cum a trecut atăta, vor trece și celelalte. Cu căl. merge.

Cărlan. Raportul dela concert, cu părere de rău, nu să poate. De ce? Citește »Drapelul« de I. Deac și I. Dămian. Primit, dar dir lipsă de spațiu, numai Nrul viitor.

Mai multora. Tabloul lui Șaguna încă nu e gata. Poftim săptămâna viitoare încoace.

Proprietar editor: Silv. Moldovan
Redactor responsabil: Ioan Imbăruș
Tiparul »Tipografia« Henric Maltzer.

27 30-42 a lui Sarg
orează de dinți nelucrat de lipsă, plătorează dinți curăți, albi și sănătoși.

Licitație.

Comuna Daia (Dolmány) dă în arândă dreptul de pășune de toamnă și iarnă în hotarul comunei pe calea licitației publice, ce se va ține în 6 Oct. a. c., la 2 oare p. m., în cancelaria comunală. Prețul strigării 200 cor. Vadiu 10%. Condițiunile sunt a se vedea în oarele oficioase. 243 1—1

Loc bun pentru prăvălie!

La subsemnatul, se află de închiriat în-ălată, case, una ajustată pentru prăvălie, curte grădină și supraedificatele necesari. Casele situate în strada principală între români unde nu este prăvălie și unde ar fi foarte de lipsă, (fiind în comună 300 suflete români și 240 suflete sași). E în prospect a se căpăta crăsmă sătească. Tot la subsemnatul se află loc de dat în arândă pentru pășunat de oi (cam 38 jugăre catastrale) începând din 1 Octomvrie st. v. până la 25 Martie st. v. adică până la Bunavestire.

Ioan Langa

în Tătărlăua (Tatárlaka)

gara și poșta ultimă: *Cetate de baltă* (Küküllővár) 238 1—1

Comitatul Târnavă-mică.

Nr. 1077/909

245 1—1

Publicațiune.

Se face cunoscut, cumcă în 29 Octomvrie 1909 la 10 ore a. m. se dă în arândă casa de crăsmă comunală, constătătoare din 5 odăi și pivniță, împreună cu licență de crăsmă și boltă, pe termen de 3 ani începând cu 1 Ianuarie 1910.

Prețul strigării, este 800 Cor. dela care doritorii de a licita au a depune 20% vadiu.

Până la începerea licitației se primesc și oferte în scris.

Condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria notarială din Streza Cârțișoara în oarele oficioase.

Streza-Cârțișoara în 24 Septemvrie 1909.

Maxim. Budac
notariu subst.**George Banciu**
primariu.

Nr. 1128/909.

246 1—1

Publicațiune.

În 27 Octomvrie 1909 la 10 oare a. m. se dă în arândă prin licitațiune publică — ce se va ține în cancelaria comunală — casa de crăsmă comunală constătătoare din 5 odăi cu drept de licență pentru crăsmă și boltă, de sub Nr. căsiii 377 C pe termen de 3 ani, începând din 1 Ianuarie 1910 până în 31 Decemvrie 1912.

Prețul strigării este 800 Cor. dela care doritorii de a licita, au a depune 10% vadiu.

Înainte de începerea licitației se primesc și oferte în scris.

Condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria notarială din Streza Cârțișoara, precum și în cancelaria comunală din Arpașul superior în oarele oficioase.

Arpașul superior în 24 Sept. 1909.

Max. Budac
notar subst.**Ioan Z. Gligor**
primar.**RECLAMA**

permanentă, cu scop și practică este sufletul, factorul dător de viață pentru ori-ce fabrică, întreprindere comercială, industrială și de negoț. Cum, unde și când se poate insera mai cu efect, mai bine și mai ieftin se poate afla în

Eспедиția de anunțuri

Iuliu Leopold

Budăpesta, VII., Erzsébet-körút 54,

unde se mijlocește cu conștientiositate, punctualitate și ieftin publicarea inseratelor și reclamelor în toate foile și călindarele din Budăpesta, provincă și străinătate. Planuri și prelim. de spese gratis.

Telefon 150

P. T.

Telefon 150

Prin prezenta am onoare a Vă aduce la cunoștință, că cumpărând întregul depozit de mărfuri, precum și toate pretenziunile (datoriile) firmei Onițiu din Sibiu, am re-deschis în acelaș local în (edificiul A bina) strada Măcelarilor Nr. 20 din nou prăvălia de băcănie, coloniale și delicate, cu mărfuri proaspete sub conducerea bărbatului meu, dl Victor Onițiu.

Mă voi niza — mulțămită legăturilor escelente ce le am cu primele firme indigene și străine, precum și cu un capital suficient disponibil — a satisface pe deplin cerințelor onor. public român din loc și jur.

Ragându-Vă binevoitorul sprijin — Vă asigur de un serviciu prompt, real și preventiv — spre deplină mulțămire.

Sibiu, 13 Septemvrie 1909.

Vă salut cu deosebit respect:

NETTI ONIȚIU.

244 1—10

Auleo!Afurisita de tusa
mă inneacă.La tusa, răgușală și întrocenare ajută
sigur și repede**Pastilele de piept ale lui Egger**

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 fl.

Depoul central:

farmacia „La palatin“

Budapest, VI, Vá zi körút 17.

In Sibiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Karl Pissel, August Teutsch.

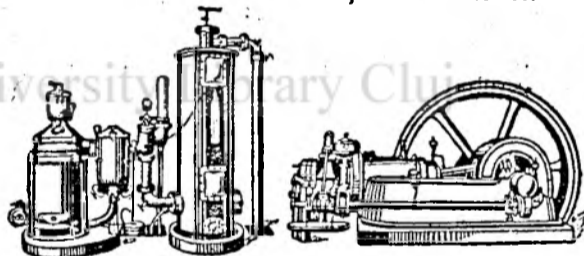
In Sebeș la Wilhelm Lederhinger și Ludv'g Binder.

Trăiască!Pastilele lui Egger
mă scăpară iute.

240 1—26

ATENȚIUNE! Înainte de a cumpăra motor, adresează-te la noi, căci cele mai bune motoare pe lume sunt motoarele cu gaz sărac (Sauggas) sistem Benz cu focul sau de antracit sau cărbune de lemn sau de brichetă și cocs.

Să pct avea în ori și ce mărime.

Condiții favorabile
de plată.Prețuri ieftine.
02-11 947

Motoară de benzin, gaz și oleu în cele mai simple esecutări; să pot folosi pentru scopuri de economie și industrie pe lângă garanță.

KALMÁR și ENGEL fabrică de mo-
toare și mașini

BUDAPEST, V. Lipot-körút 18 sz.

Cataloge gratis și franco.

Specialiști să trimit gratis.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Piața mare Nr. 3—5.

Împrumuturi hipotecare pe anuități.**Scrisuri funciare,**
scutite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-ungară, să pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește Institutul.

Escomptare de cambii.**Avansuri pe efecte publice.****Credite de cont-curent**
contra întabulări și altă garanță.**Esecutarea**

de fiecare afaceri de bancă și de zarafe prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sertate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

Îngrijirea de coale de cupoane.

Încasarea efectelor în depozit spre păstrare,

Închirierea de resorturi de casse de fer

(câște depozite), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 8 18—

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Am onoare de a aduce la cunoștința preșonoratului public călător, că neorufând nici o oboseală precum și cheltuială am renovat hotelul, restaurantul și cafeneaua conduse de mine de 10 ani sub firma

„Hotel MIHAIU“

Strada Turnului (Saggasse) Nr. 11,

adaptându-le conform cerințelor timpului și comodității onor. public călător.

Odăi confortabile și curate incl. luminat și serviciu dela cor. 160 în sus.

Odale de scaldă

Cafenea și restaurant de mână primă în casă. **Culină** escelentă, preparații ieftine și serviciu atent. — **Bere proaspătă** și anume sibiană de Habermann, bere neagră de trei stejari și bere Dreher de Steinbruch, precum și **vinuri curate și naturale** de butoi sau butelii.

Mulțumind pentru încrederea dovedită față de mine și până acum în o măsură atât de mare, rog a mi-o păstra-o, onorându-mă și pe viitor și semnez

Sibiu, 1909, Septembrie.

cu stimă

IOAN MIHAIU

hotelier și proprietar.

247 1—

„AURORA“

Intreprindere Română în New-York 204 — W. 14 th. st. —

Director: **Dr. E. Lucaciu.**

Fondată și incorporată conform legilor statului Illinois în anul 1909.

În toate afacerile referitoare la America, cereți deslușiri dela firma „Aurora“.

Banca Română „Aurora“. Dacă cineva dorește a trimite bani din America în țara veche, ori are bani de depunere să se întoarcă la banca română „Aurora“ din New-York 204 — W. 14 th. str.

Librăria „Aurora“ De doriți orice soi de cărți, de rugăciuni, de cetit, de învățat, cereți catalogul librăriei noastre care este cea mai mare și mai bogată librărie românească din America.

Dacă vreți să călătoriți ori în America, ori din America în țară, cereți deslușiri și cumpărați bilete de vapor dela întreprinderea „Aurora“ 204 — W. 14 th. str. New-York. Pe orice linie vă putem vinde bilet.

Dacă cumpărați dela noi bilet pe vapor veți primi adăpost în casa română de emigrare „Aurora“ 204 W. 14 th. str. care este singura întreprindere română incorporată după legile Statelor-Unite.

Toți Românii cari vin ori pleacă din America, ori sunt în America sunt rugați a informa biroul central „Aurora“ despre locul unde petrec ori unde s'ar muta cu locuința, ca să fie ținuți în evidență în registrele căsii de emigrare și la toate împrejurările să se poată da deslușiri la aceia cari le-ar dori.

Dacă cineva dintre emigranți dorește să cumpere pământ în America să ceară deslușiri la întreprinderea „Aurora“.

98 23—84

Toate epistolele să se trimită la adresa: **Dr. E. LUCACIU**, director
204 — W. 14 th. str. New-York S. U. A. de N. —

Cine dorește răspuns este rugat a alătura o marcă de 80 fileri ori cinci cents.

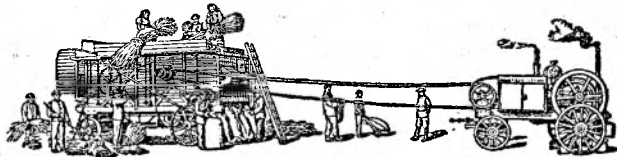
La toți proprietarii, economii, morarii etc.

O forță de lucrare bună, ieftină și sigură ofere locomobilele original „Otto Petrolin“.

Sunt neîncunjurat de lipsă la treerat!

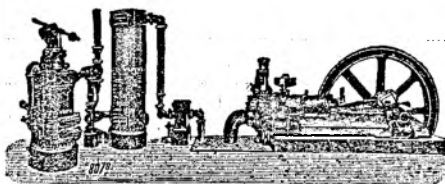
218 28—

Gata imediat pentru lucrare! Nu sunt scânteii! De aceea nu e pericol de foc! Nu să recere mașinist cu esamen! În Transilvania și Ungaria la dorință să pot vedea puse în lucrare locomobile Otto ale noastre.

„Motoarele Otto“ originale în legătură cu Gaz sugativ Intocmirile de

după sistemul nostru. Cea mai ieftină forță de lucrare pe lângă întrebuintare de cărbuni, bruni sau cocs de gaz, kauamgit sau cărbuni de lemn, ca material de foc.

Preste 775.000 de forță de cai!

pusă în lucrare de astfel de întocmiri ale producției noastre.

Motoare mânate cu pcură.

Langen & Wolf,
fabrică de motoare
VIENA X. Laxenburgerstr. 58.

Representant general
Andrieu Török
fabrică de mașini, în SIBIU.

Nr. 1299—1909

248 1—2

Publicațiune.

Comuna Sadu dă în arândă pe calea licitațiunei publice ce se va ținea în 17 Octombrie la 2 ore după amiază în cancelaria comunală **hotelul comunal** edificat în mijlocul comunei și constător din 6 încăperi. Prețul de strigare 800 coroane. Vadiul 10%. Oferte în scris provăzute cu vadiul prescris încă să primesc înainte de începerea licitațiunei.

Primăria comunală.

Catalogul meu mare bogat ilustrat despre

Nobilitarea vițelor

Oltoani și vinuri il trimit fiecăruia

GRATIS

care îmi face cunoscută adresa lui. Să ceară cartea aceasta și acela, care nu dorește să facă eventual comăde, pentru că din cartea aceasta să poate înforma asupra vieritului și conține catalogul și o mulțime de ilustrații de vițe, europene și americane, rădăcini, trupine, și de renumitele vițe Delaware, din cari soiuri avem totdeauna mai multe milioane. Prețurile cele mai convenabile. Mii de scrisori și de ateste, între cari și dela domenii grofești și de ale arhiducilor. Adresa: Szücs Sándor fia, Cultură de vițe, Bihardiöszeg. 289 1—26

Liniment. Capsici comp.,

inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller.

La cumpărarea acestui leac de fricțiune recunoscut de cel mai escelent și alinător de dureri, care să capătă în toate farmaciile, să ne uităm întotdeauna după marca „Anker“ Farmacia lui Dr. Richter.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă se răspândesc pretotindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se ofere îndeosebi inserarea în **„CĂLINDARUL POPORULUI“**.

Informații se dau și comăde să primesc în administrația **„FOII POPORULUI“**.

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere

de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseșe: farmacia Lederhüger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretotindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimite 7 sticle cu 5 cor. 80 fil. franco. 1 20—

Cărți postale ilustrate cu

Sport

Flori

Artistice

Peisage

Porturi populare

și

Cărți postale umoristice

în asortiment foarte bogat.

Tipografia MELTZER

SIBIU

Strada Măcelarilor Nr. 12.

Revânțetorii capătă rabat.

Voiești să te însori?

Suntem împuterniciți din partea mai multor dame (între cari unele cu copii nelegiuiți sau cu scăderi trupești etc.), cu avere dela 5—500,000 cor. să le căutăm soți potriviți. Numai domni (și fără avere), cari au gânduri serioase și nu sunt împiedecați pentru o căsătorie grabnică să scrie pe adresa

L. Schlesinger
BERLIN 18, Deutschland

212 5—52

Un învățăcel

să primește la

Nicolae N. Tintea, comerciant
287 2—5 Săliște (com. S biu).

CAUT

un ajutor de notar versat în toate agendele notariale pe un an eventual și mai departe, locul este a să cuprindă cu 1 Octomvrie st. n. s. c.; oferte cu condiții de plată să se trimită administrației acestei foi.

224 3 3

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etajul I.

Deposit de confecțiune de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 86 27—

Vinuri de masă escelente,

litra cu 36, 40 și 48 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negociabile

145 17— storia de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada U. ezului 20

**Pene de pat
boame ieftine!**

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9-60; mai bune cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18.—; cor. 24.—; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30.—; cor. 36.—.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire să admită pe lângă rebonificare de porto. 226 3—6

Benedickt Sachsel, Lobes 184.

posta Pilsen, Boemia.

Epilepsia. Cine suferă de epilepsie, nevoie și alte boale de aceste nervoase, să ceară o carte de deslușire, care să capătă gratis și franco prin »Priv. Schwanen-Apotheke«, 177 Frankfurt a M. (Germania). 11—52

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment, Capsici comp.,

Inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la pedagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțin valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în ștule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2— să capată aproape în toate farmaciile. Deposit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

**Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::**

Șoseauă Elisabeta Nr. 5 nou.

Espediție zilnică. 240 1—26

In cinste

de tot,

gratis și franco

și liferăm un portret aproape în mărime naturală, dacă ne trimiți poza Domniei Tale sau a unui consăngean sau a vre-unui mort drag precum și bonul aici alăturat, scris legibil. Fotografia poate să fie Visit, Cabinet sau de grupă (unde persoana respectivă e a să însemna cu X). Cu ofertul acesta voim să ne introducem dintr'odată în

fiecare familie din loc.

Alte firme trebuiesc să se anunțe într'una, ca să ajungă aceasta. Noi însă vroim mai bine să împărțim banii pentru anunțuri în public, întrucât oferim fiecărei familii un chip gratis. Te rugăm totodată, că fiind în posesia tabloului și fiind mulțămit, să ne recomanzi în cercul prietinelor și neamurilor și astfel să ne vină tot mai mulți mușterii. Astfel noi nu păgubim. Agenți nu avem, numai I-a calitate a esecutării portretelor noastre ne introduce în cercuri cât mai largi.

Deoarece noi toate portretele mărite le trimitem franco și curățel pachetate în carton și returnăm și fotografia franco și neștricită, nu va cere nime, să plătim tot noi și spesele de expediție și de aceea rugăm să ni să trimită cu fotografia și marce în preț de 70 fil.

Firma noastră există circa de 10 ani, e împrotocolată atât în Viena, cât și în Berlin și autenticată la autoritățile respective și garantează astfel pentru îndeplinirea neobișnuitului ofert. Pentruca însă să delăturăm orice îndoială, ne declarăm de obligați a solvi.

1000 de Coroane în bani gata

în visteria săracilor din comuna respectivă, dacă poate cineva dovedi, că la liferarea portretelor mărite am cerut o desdaunare sau plată oareșcare.

Cu stimă

241 1—1

Institutul internațional de portrete

Viena, Telefon 10181. — Berlin, IV, 9473.

De tălat și trimis în plic!

Bon pentru cetitorii „Foil Poporului“. Rog, să mi-se facă după fotografia trimisă un potret mărit în mărime aproape naturală și a mi-se trimită cel târziu în decurs de 4 săptămâni. Ca cheltuieli de porto primiți alăturat 70 fil. în marce postale. Numele și conumele, ocupația, localitatea, țara, provincia, poșta ult., strada și numărul casei. O adresă ceteată este rugată.

Alte comunicări epistolare numai sunt de lipsă. Epistole cu fotografii Visit sunt a se franca cu 10 fil., ep. cu fotogr. mai mari cu

Pentru a se încunjura cunfundării, rugăm, ca fiecare să-și scrie numele și adresa atât pe fotografie cât și pe dosul plicului. Epistolele sunt a se adresa la:

Institutul internațional de portrete
VIENA, VII/42, Stiftgasse 15.

